Ympäristövaliokunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
Kuuleminen 23.5.2017

E 31/2017 vp

EU:n haitallisten vieraslajien luettelo –

Komission ehdotus luettelon täydentämiseksi 19.6.2017

Maa- ja metsätalousministeriö
neuvotteleva virkamies Johanna Niemivuo-Lahti
lainsäädäntöneuvos Pekka Kemppainen

mmm.fi

EU:n haitallisten vieraslajien luettelo

- EU:n luetteloon kuuluvia haitallisia vieraslajeja ei saa tuoda unionin alueelle, pitää, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, sallia lisäämis-, kasvatus- tai viljelytarkoituksiin eikä päästää ympäristöön.
- Luetteloa (komission täytäntöönpanoasetus) sovelletaan Suomessa sellaisenaan.

EU:n vieraslajiluettelon täydentäminen

- Äänestys 19.6.2017
- Uusia lajeja 12, joista Suomessa esiintyy 8:
  - kaukasianjättiputki (luonnossa)
  - jättipalsami (luonnossa)
  - arabiansulkahirssi (kasvatus kuivakukkana)
  - kiehkuravesirutto (todennäköisesti akvaariokasvina)
  - värigunnera (mahdollisesti koristekasvina)
  - mesisilkkiyrtti (mahdollisesti koristekasvina)
  - piisami (luonnossa)
  - supikoira (luonnossa)
- Lajeista Suomelle ongelmallinen vain **supikoira**: lajin kasvattaminen turkistuotantoon olisi kiellettyä

Supikoira – Suomelle tärkeät kysymykset

- EU:n vieraslajiasetus luonteeltaan biodiversiteettiasetus, ei eläinten hyvinvointiasetus; turkistarhausta sellaisenaan säädellään muun lainsäädännön kautta.

➢ Suomi pyrkii kompromissiin biodiversiteetin sekä elinkeinojen turvaamisen näkökulmasta:

- Suomi päässyt yhteisymmärrykseen komission kanssa:
  - **Elinkeinoa voidaan jatkaa** vieraslajiasetuksen 9 artiklan mukaisesti yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti pakottavista syistä.
  - Lupamenettelyn (= komission hyväksyntä ja kansalliset lupapäätökset) perustana turkisalan **sertifiointijärjestelmä**, ja **lupa voimassa niin kauan kuin vaatimukset täyttyvät**.
  - Tarhattavien eläinten **merkintä tarpeetonta**.
- Kysymys **siirtymäajasta** vielä ratkaisematta.

mmm.fi

Suomen vaihtoehdot 1-3

1. Jos supikoira otetaan luetteloon ja lupavaatimusten täyttämiselle säädetään riittävä siirtymäaika, **Suomi *voi* äänestää komission ehdotuksen puolesta (luettelossa 12 lajia)**

   + tulevien toimenpiteiden ennakoimisen kannalta selvin ratkaisu → elinkeinolla aikaa toteuttaa tarvittavat lisärakenteet ja muut velvoitteet, lupaprosessi hoidetaan hallitusti

   + selvitetään lupamenettelyn toimivuus supikoiran osalta → tarvitaan kokemusta ennen minkin ottamista luetteloon

2. Jos supikoira otetaan luetteloon, mutta komission ehdotukseen ei sisälly siirtymäaikaa, **Suomi *ei* voi äänestää komission ehdotuksen puolesta**

   - jos luettelo voimaan, heti laiton tilanne supikoiran tarhauksessa

   - luettelon voimaantulo voi kaatua, jolloin esim. listattujen kasvilajien torjuntavaatimusten voimaantulo siirtyy

Suomen vaihtoehdot 1-3

3. Jos supikoiraa ei tässä vaiheessa oteta vieraslajiluetteloon, **Suomi *voi* äänestää komission ehdotuksen puolesta (luettelossa 11 lajia, supikoira poistettu**), mutta Suomi edellyttää vastaavan siirtymäajan sisällyttämistä seuraavalla luettelon täydennyskierroksella.

   + muiden listattujen lajien torjuntavaatimukset tulevat voimaan

   - epävarmuus supikoiraa koskevasta tilanteesta jatkuu, eikä elinkeino varaudu vieraslajiasetuksen vaatimuksiin

   - muut maat saattavat äänestää luetteloa vastaan, jolloin muiden listattujen lajien torjuntavaatimukset eivät tule voimaan

Ehdotus Suomen kannaksi

Suomen ensisijaiseksi kannaksi esitetään vaihtoehtoa 1:

Jos supikoira otetaan luetteloon ja lupavaatimusten täyttämiselle säädetään riittävä siirtymäaika, **Suomi voi äänestää komission ehdotuksen puolesta (luettelossa 12 lajia)**

Jos siirtymäajasta ei päästä komission kanssa yhteisymmärrykseen, Suomen toissijaiseksi kannaksi esitetään vaihtoehtoa 3:

Jos supikoiraa ei tässä vaiheessa oteta vieraslajiluetteloon, **Suomi voi äänestää komission ehdotuksen puolesta (luettelossa 11 lajia, supikoira poistettu**), mutta Suomi edellyttää vastaavan siirtymäajan sisällyttämistä seuraavalla luettelon täydennyskierroksella.

mmm.fi

